

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

07.07.2010

№ 226

Київ

Про підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» в 2009 році

Заслухавши доповідь члена Президії НАН України академіка НАН України В.Ф.Мачуліна про результати конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності, Президія НАН України відзначає, що у 2009 році інститутами та установами НАН України одержано 725 патентів на винаходи та корисні моделі, серед яких 321- патенти України на винаходи зі строком дії 20 років, 384 – патенти України на корисні моделі. Отримано 17 патентів Російської Федерації, 1 – Білорусі, 1 – Франції, 1 – ЄПВ (у 2008 році – 714 патентів, серед яких 319 – патенти України зі строком дії 20 років, 379 – патенти України на корисні моделі, 9 – патенти Російської Федерації, 3 – Білорусі, 1 – США, 1 – КНР, 2 – ЄПВ).

Інститути НАН України у 2009 році подали 696 заявок на винаходи та корисні моделі, в тому числі 272 – на видачу патентів України на винаходи, 410 – на патенти на корисні моделі, 3 – на патенти США, 1 – Великобританії, 1 – РСТ, 3 – ЄПВ (у 2008 році – 741 заявку на винаходи та корисні моделі, в тому числі 316 – на видачу патентів України на винаходи, 405 – на патенти на корисні моделі, 14 – на патенти Російської Федерації, 1 – на патент Білорусі, 2 – США, 2 – КНР, 1 – Австрії).

Порівняно з 2008 роком зменшилася кількість заявок на патенти на винаходи у Відділенні матеріалознавства НАН України, Відділенні хімії НАН України, а у Відділенні інформатики НАН України, Відділенні фізико-технічних проблем енергетики НАН України, Відділенні загальної біології НАН України – зросла.

У 2009 році установи НАН України уклали 42 ліцензійні договори, контракти щодо використання винаходів, розробок, виконаних на рівні винаходів, а також договори про передачу ноу-хау, отримали 416 невиключних ліцензій на використання сортів рослин. З ліцензійних угод 1 угоду укладено з організаціями Російської Федерації, 1 – Канади, 1 – Нідерландів, 2 – Болгарії, 1 – Німеччини, 1 – КНР, 1 – Ізраїлю (у 2008 році – 44 ліцензійні договори, контракти щодо використання винаходів, розробок, виконаних на рівні винаходів, а також договори про передачу ноу-хау, отримали 338 невиключних ліцензій на використання сортів рослин; з ліцензійних угод 4 угоди укладено з організаціями Російської Федерації, 1 – КНР, 2 – США, 1 – Франції, 1 – Португалії).

У 2009 році установи НАН України підтримували чинність 3500 охоронних документів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки (зокрема, Російської Федерації, США, КНР), 341 авторське свідоцтво та патенти на сорти рослин. Серед установ, що мають найбільшу кількість чинних охоронних документів на винаходи, корисні моделі, – Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України – 176, Інститут проблем матеріалознавства ім.І.М.Францевича НАН

України – 158, Національний ботанічний сад ім.М.М.Гришка НАН України – 251 (патенти та авторські свідоцтва на сорти рослин) (у 2008 році установи НАН України підтримували чинність 3093 патентів України та інших країн на винаходи та корисні моделі).

Важливим напрямом патентно-ліцензійної роботи є проведення патентних досліджень. Протягом 2009 року в установах НАН України складено 242 звіти про патентні дослідження (у 2008 році – 254).

Під час проведення власних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у 2009 році установи НАН України використовували 851 власний винахід та корисну модель.

Як і в попередні роки, установи НАН України подавали заявки на одержання патентів на промислові зразки та на реєстрацію торговельних марок. Одержано 3 патенти на промислові зразки та 10 свідоцтв на торговельні марки. Крім того, подано 13 заявок на сорти рослин, одержано 46 авторських свідоцтв та 20 патентів на сорти рослин. Так, Донецький ботанічний сад НАН України отримав 18 авторських свідоцтв на сорти рослин, Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України – 17 авторських свідоцтв та 13 патентів на сорти рослин.

Згідно зі звітами в балансі установ відображено як нематеріальні активи 2631 винахід, корисна модель, промисловий зразок, торговельна марка, з яких взято на облік у 2009 р. – 640, та 108 сортів рослин (з них взято на облік у 2009 р. – 25); 322 комп'ютерні програми та бази даних (взято на облік у 2009 р. – 83) (у 2008 році – 2698 винаходів, промислових зразків, торговельних марок, з них взято на облік – 531; комп'ютерних програм та баз даних – 340, взято на облік – 105).

Незважаючи на те, що деякі показники винахідницької роботи у 2009 році зросли, все ще потребує покращення робота зі створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності в академічних установах, кадрового зміцнення та фінансового забезпечення діяльності підрозділів з трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, виплати винагороди винахідникам за створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Президія НАН України постановляє:

1. Присудити призові місця за кращі результати у винахідницькій та патентно-ліцензійній роботі в НАН України та нагородити Почесними грамотами Президії НАН України та ЦК профспілки працівників НАН України Інститут фізіології рослин і генетики НАН України – перше місце, Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського НАН України – друге місце, Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України – третє місце.

2. Визнати переможцями конкурсу і присудити премії таким установам:

По Відділенню математики НАН України

Першу премію в розмірі 1846 гривень – **Центру математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України**, який подав 1 заявку на винахід України, одержав 1 рішення про видачу патенту на корисну модель та підтримує чинність 2 патентів.

Другу премію – не присуджувати.

По Відділенню інформатики НАН України

Першу премію в розмірі 3270 гривень – **Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України**, який подав 11 заявок на патенти на винаходи України та 2 – на корисні моделі, одержав 15 рішень про видачу патентів на винаходи та 3 – на корисні моделі, уклав 4 авторські договори, 1 договір – про надання невиключної ліцензії з Канадою та 1 договір – з Грецією, підтримує чинність 106 патентів.

Другу премію в розмірі 2302 гривні — **Інституту проблем штучного інтелекту НАН України**, який подав 2 заявки на патенти на винаходи України та отримав 5 рішень про видачу патентів, уклав 1 авторський договір в Україні, склав 4 звіти про патентні дослідження, підтримує чинність 9 патентів.

По Відділенню механіки НАН України

Першу премію в розмірі 2794 гривні — **Інституту транспортних систем і технологій НАН України**, який подав 10 заявок на патенти на винаходи України, одержав 5 рішень про видачу патентів на винаходи, підтримує чинність 26 патентів.

Другу премію в розмірі 2510 гривень — **Інституту геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України**, який подав 3 заявки на патенти України на винаходи та 18 — на корисні моделі, одержав 11 рішень про видачу патенту України на винахід та 19 — на корисні моделі, склав 3 звіти про патентні дослідження та підтримує чинність 54 патентів.

По Відділенню фізики і астрономії НАН України

Першу премію в розмірі 4648 гривень — **Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України**, який подав 5 заявок на винаходи, 1 заявку на Євразійський патент та 1 заявку на патент на корисну модель, одержав 9 рішень про видачу патенту на винахід в Україні та 2 рішення про видачу патентів на корисні моделі, склав 12 звітів про патентні дослідження, підтримує чинність 140 патентів.

Другу премію в розмірі 4108 гривень — **Інституту фізики гірничих процесів НАН України**, який подав 4 заявки на винаходи та 2 заявки на патенти на корисні моделі, одержав 1 рішення про видачу патентів на винаходи та підтримує чинність 4 патентів.

Третю премію в розмірі 2356 гривень — **Донецькому фізико-технічному інституту ім. О.О. Галкіна НАН України**, який подав 2 заявки на винаходи та одержав 1 рішення про видачу патенту на винахід в Україні, подав 7 заявок на патенти на корисні моделі, одержав 6 рішень про видачу патентів на корисні моделі, уклав 1 договір ноу-хау, підтримує чинність 46 патентів.

По Відділенню наук про Землю НАН України

Першу премію в розмірі 3677 гривень — **Центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України**, який подав 8 заявок на патенти на винахід в Україні, одержав 5 рішень про видачу патентів на винаходи в Україні, підтримує чинність 10 патентів.

Другу премію в розмірі 2492 гривні — **Морському гідрофізичному інституту НАН України**, який подав 9 заявок на патенти на винаходи України, одержав 4 рішення про видачу патентів на винаходи та 2 — на патент на винахід РФ, уклав 8 авторських договорів в Україні та 1 — в Нідерландах, підтримує чинність 47 патентів.

Третю премію в розмірі 1920 гривень — **Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України**, який подав 1 заявку на патент на винахід та 6 — на корисні моделі, одержав 3 рішення про видачу патенту на винахід та 6 рішень про видачу патентів на корисні моделі, підтримує чинність 54 патентів.

По Відділенню фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України

Першу премію в розмірі 4100 гривень — **Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України**, який подав 14 заявок на патент на винахід в Україні, одержав 20 рішень про видачу патентів на винаходи, 3 рішення про видачу патентів Білорусі, подав 1 заявку на промисловий зразок, склав 23 звіти про патентні дослідження, підтримує чинність 50 патентів.

Другу премію в розмірі 3326 гривень — **Фізико-технологічному інституту металів та сплавів НАН України**, який подав 19 заявок на патенти на винаходи в Україні, одержав 19 рішень про видачу патентів на винаходи в Україні, 1 — рішення РФ, 8 заявок на корисні моделі та 8 рішень на корисні моделі, склав 5 звітів про патентні дослідження і підтримує чинність 118 патентів.

Третю премію в розмірі 2910 гривень — **Державній науковій установі «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України»**, який подав 21 заявку на патенти на винаходи 1 заявку на патент на винахід РФ та 2 — США, 5 заявок на корисні моделі, одержав 4 рішення про видачу патентів на корисні моделі та 43 рішення — на патенти на винаходи, 1 — на торговельну марку, 3 рішення на видачу патентів на винаходи РФ, склав 13 звітів про патентні дослідження і підтримує чинність 139 патентів.

Четверту премію в розмірі 2664 гривні — **Інституту термоелектрики НАН України та МОН України**, який подав 7 заявок на корисні моделі та 3 — на патенти на винаходи України, 1 заявку — в РФ, одержав 5 рішень про видачу патентів на винаходи, 1 — в РФ та 20 рішень на патенти на корисні моделі, склав 10 звітів про патентні дослідження і підтримує чинність 132 патентів.

По Відділенню фізико-технічних проблем енергетики НАН України

Першу премію в розмірі 3937 гривень — **Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України**, який подав 3 заявки на винаходи та 6 — на корисні моделі, одержав 3 рішення про видачу патентів на корисні моделі України, 13 рішень про видачу патентів на винаходи України, склав 9 звітів про патентні дослідження, підтримує чинність 48 патентів.

Другу премію в розмірі 2918 гривень — **Інституту технічної теплофізики НАН України**, який подав 17 заявок на корисні моделі, 6 — на патенти на винаходи, одержав 13 рішень про видачу патентів на корисні моделі та 5 рішень про видачу патентів на винаходи, підтримує чинність 94 патентів.

Третю премію не присуджувати.

По Відділенню ядерної фізики та енергетики НАН України

Першу премію в розмірі 3210 гривень — **Інституту прикладної фізики НАН України**, який подав 3 заявки на патенти на винаходи та 2 — на корисні моделі, одержав 4 рішення про видачу патентів на винаходи та 1 — на корисну модель, склав 1 звіт про патентні дослідження, підтримує чинність 22 патентів.

Другу премію не присуджувати.

По Відділенню хімії НАН України

Першу премію в розмірі 4170 гривень — **Інституту колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського НАН України**, який подав 18 заявок на винаходи, одержав 16 рішень про видачу патентів на винаходи, 1 рішення про видачу свідоцтва на торговельну марку України та 1 — РФ, уклав 5 договорів про надання невиключних ліцензій на використання винаходів та 3 договори на передачу ноу-хау в Україні, склав 6 звітів про патентні дослідження, підтримує чинність 131 патенту.

Другу премію в розмірі 2984 гривні — **Інституту органічної хімії НАН України**, який подав 6 заявок на патенти на винаходи та 11 — на корисні моделі, 1 заявку США, 1 — РСТ, одержав 5 рішень на патенти на винаходи та 11 — на корисні моделі, підтримує чинність 62 патентів.

Третю премію в розмірі 2702 гривні — **Фізико-хімічному інституту ім. О.В. Богатського НАН України**, який подав 4 заявки на патенти на винаходи та 8 — на корисні моделі, одержав 8

рішень про видачу патентів на винаходи та 10 — корисні моделі, уклав 2 договори ноу-хау, склав 9 звітів про патентні дослідження і підтримує чинність 88 патентів.

По Відділенню біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України

Першу премію в розмірі 2937 гривень — **Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України**, який подав 1 заявку на патент на винахід в РФ та 1 заявку на Євразійський патент, 6 заявок на корисні моделі, одержав 6 рішень про видачу патентів на винаходи та 1 рішення РФ і 1 — на Євразійський патент, 5 — на корисні моделі, уклав 1 договір про надання виключної ліцензії на використання винаходу, склав 15 звітів про патентні дослідження і підтримує чинність 75 патентів.

Другу премію в розмірі 2680 гривень — **Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України**, який подав 4 заявки на патенти на винаходи та 21 — на корисні моделі, одержав 1 рішення про видачу патентів на винаходи та 10 рішень — на корисні моделі, склав 8 звітів про патентні дослідження, підтримує чинність 81 патенту.

Третю премію в розмірі 1793 гривні — **Інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України**, який подав 2 заявки на патенти на винаходи та 12 — на корисні моделі, одержав 9 рішень про видачу патентів на корисні моделі, 1 — на одержання свідоцтва на торговельну марку, склав 25 звітів про патентні дослідження, підтримує чинність 92 патентів.

По Відділенню загальної біології НАН України

Першу премію в розмірі 4120 гривень — **Інституту фізіології рослин і генетики НАН України**, який подав 2 заявки на патенти на винаходи та 1 — на корисну модель, одержав 6 рішень про видачу на корисні моделі, 11 рішень — на авторські свідоцтва на сорти рослин, уклав 416 договорів про надання невиключних ліцензій на використання авторських свідоцтв та патентів на сорти рослин, склав 1 звіт про патентні дослідження, підтримує чинність 109 патентів.

Другу премію в розмірі 2060 гривень — **Донецькому ботанічному саду НАН України**, який подав 2 заявки на патенти на корисні моделі, одержав 4 рішення про видачу патентів на корисні моделі, 2 заявки на авторські свідоцтва на сорти рослин, одержав 18 авторських свідоцтв на сорти рослин, уклав 2 договори про надання невиключних ліцензій на використання авторських свідоцтв та патентів на сорти рослин та підтримує чинність 30 патентів.

Третю премію не присуджувати.

3. Присвоїти звання «Винахідник року Національної академії наук України» винахідникам установ НАН України, які досягли високих показників у винахідницькій та патентно-ліцензійній роботі у 2009 році, з врученням свідоцтв і премій в розмірі 962 гривні:

1. Березовському Вадиму Якимовичу — завідувачу відділу Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, доктору медичних наук, професору;

2. Бондаренку Максиму Сергійовичу — молодшому науковому співробітнику Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України, кандидату геологічних наук;

3. Буднику Миколі Миколайовичу — старшому науковому співробітнику Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, кандидату технічних наук;

4. Буряку Олександрю Афанасійовичу — науковому співробітнику Інституту транспортних систем і технологій НАН України;

5. Голеню Юрію Володимировичу — науковому співробітнику Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України;

6. Ільницькій Галині Дмитрівні — старшому науковому співробітнику Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України, кандидату технічних наук;

7. Свириденку Миколі Федоровичу – провідному науковому співробітнику Інституту технічної механіки НАН України і НКА України, кандидату технічних наук;

8. Станкевичу Сергію Арсенійовичу – головному науковому співробітнику Наукового центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України, доктору технічних наук;

9. Суздалю Віктору Семеновичу – старшому науковому співробітнику Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України, доктору технічних наук;

10. Шличек Любові Іванівні – вченому секретарю Науково-технічного центру панорамних акустичних систем НАН України.

4. Керівникам установ НАН України забезпечити контроль за постановкою на бухгалтерський облік об'єктів права інтелектуальної власності, створених у 2009 році.

5. Виділити бюджетні кошти в 2010 році установам-переможцям та установам, у яких працюють винахідники-переможці конкурсу, зазначені в пп.2, 3 цієї постанови, враховуючи, що в розміри премій включені нарахування на заробітну плату.

6. Фінансово-економічному відділу Президії НАН України внести відповідні зміни до планів фінансування установ НАН України, згаданих в пп.2, 3 цієї постанови.

7. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Комісію з підбиття підсумків конкурсу установ Національної академії наук України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» та Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Б.Є. ПАТОН

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г. ЗАГОРОДНІЙ